

*Агенција за контролу и обезбјеђење
квалитета високог образовања*

Број: 02-607/25-132/41 УПИ
Подгорица, 08. септембар 2025. године

На основу члана 13а став 1 и члана 42 Закона о високом образовању („Службени лист Црне Горе“, бр. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19 - др. закон, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 и 88/24), те чланова 18 и 21 Закона о управном поступку („Службени лист Црне Горе“, бр. 56/14, 20/15, 40/16 и 37/17), а одлучујући по захтјеву број 02-607/24-129/1 УПИ од 28. новембра 2024. године за реакредитацију Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, Агенција за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

I

УСВАЈА СЕ захтјев број 02-607/24-129/1 УПИ од 28. новембра 2024. године за екстерну евалуацију - реакредитацију установе високог образовања Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, односно слједећих основних студијских програма који се изводе на установи:

- Наутика (180 ЕЦТС)
- Бродомашинство (180 ЕЦТС)
- Лучки менаџмент (180 ЕЦТС)
- Поморска електротехника (180 ЕЦТС)
- Туризам (180 ЕЦТС)

II

ОДОБРАВА се издавање сертификата о реакредитацији Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, у трајању од три године од дана доношења овог рјешења, имајући у виду већински став Комисије, као и све препоруке које су саставни дио Извјештаја о реакредитацији Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, заведеног под бројем 02-607/25-131/37 УПИ дана 18.08.2025. године, а које је Комисија у већинском саставу посебно истакла у поступку евалуације предметне установе високог образовања.

Образложење

У складу са Законом о високом образовању, Факултет за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, као установа високог образовања, поднио је Агенцији за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања захтјев број 02-607/24-129/1 УПИ дана 28. новембра 2024. године за екстерну евалуацију - реакредитацију установе.

Поступајући по захтјеву за реакредитацију, а у циљу спровођења поступка екстерне евалуације - реакредитације установе, Агенција је Одлуком о именовању Комисије за реакредитацију Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, број 02-607/25-8/7 УПИ од 22. јануара 2025. године образовала Комисију за реакредитацију у саставу који су чинили: Проф. др Јошко Дворник, предсједник Комисије из реда академског особља; Проф. др Бојана Калењук Пиварски, чланица Комисије из реда академског особља; Проф. др Маја Насић, чланица Комисије из реда академског особља; мр Сања Мијушковић, чланица Комисије као стручно лице за област тржишта рада и мр Јелена Ружић, чланица Комисије из реда студената.

Задатак Комисије је био да размотри достављени захтјев, осталу релевантну документацију, као и да обави посјету установи која је подносилац предметног захтјева за реакредитацију, те да на основу Извјештаја о самоевалуацији и спроведеног поступка екстерне евалуације Факултета за поморство и туризам - Бар у саставу Универзитета „Адриатик“ Бар, припреми Извјештај о реакредитацији предметне установе и исти достави Агенцији.

Комисија је у свом пуном саставу обавила посјету Факултету за поморство и туризам - Бар дана 21. марта 2025. године, а којом приликом је довела у питање испуњеност услова из члана 23 став 1 тачка 4 Закона о високом образовању, који прописује да се установа високог образовања може основати и обављати дјелатност ако има: „обезбијеђено академско особље које је изабрано у академско звање по прописима Црне Горе, од којих су најмање три наставника за основне студије, односно два наставника за мастер студије, са академским звањем, који су запослени са пуним радним временом“.

У конкретном случају, на основу приложене документације, Комисија је утврдила да је установа за пет основних студијских програма (Наутика, Бродомашинство, Лучки менаџмент, Поморска електротехника и Туризам), а који су предмет овог поступка реакредитације, доставила уговоре о раду за укупно три наставника, који су запослени на неодређено вријеме. За једног од три наставника, који је уједно и власник предметне установе, те изабраног у звање професора емеритуса, Комисија је оспорила могућност да буде ангажован на пуно радно вријеме сходно Закону о високом образовању и Закону о раду, с обзиром да је исти корисник старосне пензије.

Током посјете, представници управе Факултета за поморство и туризам - Бар су Комисију и координаторку поступка испред Агенције упознали са мишљењем Министарства рада и социјалног старања из 2020. године, издатим на захтјев Универзитета „Адриатик“ Бар, у којем је наведено „да запослено лице са академским звањем које је навршило 67 година живота и које је власник приватног Факултета као правног лица који је у саставу приватног Универзитета, може наставити да ради у том привредном друштву“. Иако Агенција не доводи у питање валидност предметног документа, исти не разјашњава питање трајања радног времена за ова лица, нити садржи недвосмислено правно тумачење у погледу испуњености услова за потребе реакредитације установе високог образовања, а у складу са одредбама Закона о високом образовању.

Након одржане посјете установи, а у прописаном року, Комисија за реакредитацију је у складу са Законом о високом образовању, подзаконским актима, Извјештајем о самоевалуацији са критеријумима, стандардима и смјерницама за спољашњу провјеру квалитета у високом образовању, припремила Извјештај о реакредитацији установе под бројем 02-607/25-67/17 УПИ дана 15. маја 2025. године са једногласним реакредитационим ставом да се предметној установи одобри реакредитација на период од пет година и исти доставила Агенцији на њено даље поступање.

На основу члана 14 став 9 Правила о поступку реакредитације установе високог образовања, координатор предметног поступка извршио је преглед завршног Извјештаја о реакредитацији предметне установе који је доставила Комисија и утврдио да је исти потребно дорадити у погледу адекватне процјене испуњености стандарда 5 и припадајућих критеријума који се односе на наставно особље, с обзиром на установљену неусклађеност кадровске структуре са законским захтјевима, као и поновног разматрања предложеног реакредитационог става. С тим у вези, Агенција је доставила Комисији сугестије за дораду Извјештаја, које су утемељене на тежњи и обавези овог органа ка досљедном и уједначеном доношењу одлука у поступцима реакредитације, са једнаким приступом према свим установама високог образовања.

У складу са горе наведеним, а након разматрања достављених сугестија и компаративне праксе у сличним ситуацијама, Комисија је измијенила првобитно заузети став у конкретном случају и Агенцији у предвиђеном року од осам дана доставила унапријеђени Извјештај о реакредитацији дана 23. маја 2025. године под бројем 02-607/25-67/18 УПИ са једногласним предлогом реакредитације на три године, уз јасно образложење и препоруке у дијелу који се односи на наставно особље.

Агенција је у складу са Законом о управном поступку и подзаконским актима, дописом број 02-607/25-73/19 УПИ од 23. маја 2025. године, предметни Извјештај о реакредитацији доставила установи, као подносиоцу захтјева, ради изјашњења прије доношења коначне одлуке о реакредитацији. Установа се у свом изјашњењу под бројем 02-607/25-73/20 УПИ од 02. јуна 2025. године позвала на горе поменуто мишљење Министарства рада и социјалног старања из 2020. године, на основу којег доказује испуњеност услова из члана 23 Закона о високом образовању, те затражила поновно разматрање Извјештаја о реакредитацији од стране Комисије. Са достављеним изјашњењем установе, Агенција је упознала Комисију 10. јуна 2025. године, а којом приликом је затражила од чланова да се изјасне на изнијете примједбе установе.

Поводом горе наведеног, четири чланице Комисије су доставиле Агенцији дана 16. јуна 2025. године свој усаглашени одговор на изјашњење установе, у којем су навеле да остају при својим налазима из Извјештаја, заснованим на Закону о високом образовању, Закону о раду, стручним стандардима и принципима непристрасности. Са друге стране, предсједник Комисије је доставио издвојено мишљење на изјашњење установе, уз констатацију да су као Комисија погријешили што нијесу задржали свој првобитни став, те да су под сугестијама Агенције поднијели кориговани Извјештај. Предсједник Комисије је даље истакао да су као Комисија били у обавези да од установе у оквиру првобитно затражене допуне документације захтијевају уговор о раду за још једног наставника, уколико су сматрали да Факултет не испуњава овај законски услов.

У међувремену, установа је дана 20. јуна 2025. године под бројем 02-607/25-73/21 УПИ доставила Агенцији ургенцију, адресирану и на Управни одбор Агенције, потпредсједника Владе за образовање и Министарство просвјете, науке и иновација. Ургенција је покренута

поводом предлога Комисије да се установи одобри скраћени реакредитациони период од три године, као и у вези са начином спровођења предметног поступка.

Поводом ургенције која је достављена Управном одбору Агенције, установа је обавијештена дописом број 02-607/25-95/23 УПИ дана 02.07.2025. године од стране Агенције да се Управни одбор на сједници одржаној дана 30. јуна 2025. године упознао са садржином предметне ургенције, а на којој је констатовано да Управни одбор не врши послове поступања по приговорима у поступцима евалуација установа високог образовања, али да је, упркос томе, размотрио наводе из ургенције. Узимајући у обзир наведено, Управни одбор је предложио Агенцији да упути писани захтјев за давање мишљења надлежном Министарству, како би се са сигурношћу утврдило да ли запослено лице с академским звањем које је навршило 67 година живота и које је власник приватног факултета може наставити да ради на факултету са пуним радним временом.

У складу са препоруком Управног одбора, те са циљем отклањања наведене правне недоумице, Агенција се дописом број 01-607/25-336/1 дана 02.07.2025. године обратила Министарству рада, запошљавања и социјалног дијалога и том приликом затражила јасно тумачење да ли је у складу са Законом о раду могуће да лице које је корисник старосне пензије буде ангажовано на основу уговора о раду на пуно радно вријеме (40 сати недјељно), те додатно појашњење статуса лица која су у пензији, а истовремено власници установа високог образовања, у погледу њиховог могућег наставног ангажмана на сопственој установи.

Након горе спроведених корака, Агенција је упутила захтјев Комисији да доставе коначни Извјештај о реакредитацији потписан од стране сагласних чланова Комисије, уз напомену да у складу са Правилима о реакредитацији онај члан Комисије који не буде сагласан с одлуком већине мора приложити своје издвојено мишљење, као саставни дио Извјештаја о реакредитацији. Надаље, а у циљу заштите интегритета процеса и отклањања сваке сумње да је Агенција овом приликом извршила притисак на предметну Комисију да измијене првобитно донијети реакредитациони став, Агенција је затражила и изјашњење свих чланова Комисије по питању процеса доношења реакредитационог става.

Четири чланице Комисије, које су се међусобно усагласиле за доношење предлога реакредитације на период од три године, доставиле су коначан Извјештај о реакредитацији број 02-607/25-111/32 УПИ дана 16. јула 2025. године, као и своје потписане изјаве, којима је потврђено да је њихова одлука резултат професионалне евалуације, спроведене додатне анализе и усаглашавања са законом, а не притиска Агенције, што је важно у контексту очувања кредибилитета комплетног поступка реакредитације. Са друге стране, предсједник Комисије је након увида у изјашњење установе навео да је и поред уочене мањкавости када је у питању наставно особље требало да као Комисија одобре установи реакредитацију на пет година, услијед чега је доставио издвојено мишљење под бројем 02-607/25-111/31 УПИ 16. јула 2025. године, као саставни дио Извјештаја о реакредитацији, те уз исто приложио и свој осврт на сам процес доношења реакредитационог става, у којем је изнио да се током поступка Комисији наметало мишљење да установа која је предмет ове реакредитације не испуњава минимум наставног особља, јер професори који су уједно и власници установе према Закону о раду не могу имати закључене уговоре на пуно радно вријеме.

Наиме, Агенцији је дана 24. јула 2025. године под бројем 01-607/25-336/2 УПИ достављено мишљење Министарства рада, запошљавања и социјалног дијалога, у којем се као и у мишљењу из 2020. године наводи „да запослени који стиче услов за остваривање права на старосну пензију, а исти је оснивач или власник већинског удјела у том привредном

друштву, наставља свој радни однос", али без даљег појашњења односно тумачења у погледу врсте уговора и трајања радног времена за ова лица.

Сходно изложеном, Агенција је прије доношења коначне одлуке о реакредитацији позвала установу дописом број 02-607/25-117/35 УПИ од 30. јула 2025. године да достави изјашњење на посљедњу верзију Извјештаја о реакредитацији који је сачинила експертска Комисија у саставу од четири члана, као и на садржај издвојеног мишљења председника предметне Комисије, проф. др Јошка Дворника. Уз поменута документа, Агенција је установи доставила и одговоре свих чланова Комисије на примједбе које је установа навела у свом изјашњењу број 02-607/25-73/20 УПИ од 02. јуна 2025. године, као и мишљење које је Агенцији достављено од стране Министарства рада, запошљавања и социјалног дијалога у погледу тумачења спорних одредби Закона о раду.

Установа је у свом изјашњењу број 02-607/25-117/36 УПИ од 06. августа 2025. године оспорила достављени Извјештај Комисије, као и издвојено мишљење председника Комисије, из разлога што су исти сачињени прије достављања тумачења од стране Министарства рада, запошљавања и социјалног дијалога, услјед чега је затражила да се предметни документ достави члановима Комисије на њихово упознавање, а самим тим и на поновно разматрање реакредитационог предлога.

Уважавајући изјашњење установе, Агенција је у складу са Правилима о поступку реакредитације установе високог образовања дана 22. августа 2025. године доставила Комисији предметно изјашњење установе, заједно са мишљењем надлежног Министарства пристиглог дана 24. јула 2025. године и том приликом затражила од чланова Комисије да се изјасне на нове примједбе установе, као и да доставе допуњени или кориговани Извјештај о реакредитацији односно издвојено мишљење, уколико сматрају да је тумачење Министарства од значаја за доношење другачијег реакредитационог предлога.

Четири чланице Комисије су дана 18. августа 2025. године доставиле свој одговор на изјашњење установе, као и њихов допуњени односно коначни Извјештај о реакредитацији број 02-607/25-131/37 УПИ, у којем задржавају став о предлогу реакредитације на три године, узевши у обзир и посљедње мишљење Министарства рада, запошљавања и социјалног дијалога. Комисија је одлучујући у већинском саставу констатовала у свом одговору да изнесени коментари и сугестије Факултета не садрже нове чињенице које би довеле до измјене првобитних налаза, те да је Извјештај о реакредитацији израђен у складу са стандардима струке и уз поштовање свих процедура, услјед чега нема основа за мијењање коначног мишљења о реакредитационом предлогу, а да пристигло мишљење надлежног органа не прецизира о којем облику радног односа се ради.

Предсједник Комисије је своје изјашњење на примједбе установе доставио Агенцији дана 22. августа 2025. године под заводним бројем 02-607/25-131/39 УПИ, у оквиру којег је констатовао да Факултет који је предмет реакредитације испуњава све критеријуме за добијање реакредитације на период од пет година и затражио да се његово обраћање прослиједи Управном одбору Агенције и самој установи. Упркос захтјеву Агенције, проф. др Јошко Дворник није доставио допуњено нити кориговано издвојено мишљење, већ је остао при свим својим ранијим наводима у погледу реакредитационог става исказаним у оквиру претходно достављеног издвојеног мишљења.

У складу са захтјевом предсједника Комисије, Агенција је дана 25. августа 2025. године дописом број 02-607/25-132/40 УПИ обавијестила Управни одбор о свим предузетим радњама након изјашњења установе на Извјештај о реакредитацији, те му упутила позив

да се изјасни на документа која су од стране установе и предсједника Комисије адресирана на његово разматрање, наводећи притом да ће Агенција у складу с утврђеном процедуром донијети коначну одлуку о реакредитацији установе, поштујући став већине чланова Комисије, а уз уважавање издвојеног мишљења професора Дворника у својству предсједника Комисије. Управни одбор је усменим путем саопштио Агенцији да се неће посебно изјашњавати на наводе установе и предсједника Комисије, из разлога што као орган управљања није надлежан за поступање по приговорима у поступцима евалуација установа високог образовања.

Из Извјештаја о реакредитацији - реакредитационог става и предлога већине чланова Комисије број 02-607/25-131/37 УПИ од 18. августа 2025. године произилази да је експертска Комисија евалуирала Извјештај о самоевалуацији Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, затражила допуну материјала у циљу додатне евалуације, као и разјашњења недоумица у поступку оцјене стандарда и критеријума, те обавила посјету установи дана 21. марта 2025. године. Током посјете, Комисија је обавила разговоре са руководством Факултета за поморство и туризам - Бар, наставним и административним особљем, студентима и представницима привреде, а на крају обишла просторије са којима располаже установа. Водећи се одредбама Закона о високом образовању, Правилима о поступку реакредитације установе високог образовања и Стандардима и смјерницама за реакредитацију установа високог образовања, Комисија је одлучујући већином гласова предложила Агенцији за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања да прихвати захтјев за реакредитацију Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, на период од три године, услјед дјелимичног испуњења стандарда 5, који се односи на обезбјеђивање потребног броја наставника с академским звањем запослених на пуно радно вријеме у складу са чланом 23 став 1 тачка 4 Закона о високом образовању, уз обавезну накнадну контролу (follow-up) у року од двије године од дана достављања Акционог плана Агенцији.

У складу са законским надлежностима, а уважавајући притом достављени Извјештај о реакредитацији, издвојено мишљење проф. др Јошка Дворника, као и изјашњење представника подносиоца захтјева, Агенција је размотрила сва наведена документа и одлучила да прихвати у цјелости Извјештај о реакредитацији Факултета за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, којим је предложено да се захтјев за реакредитацију установе одобри на период од три године, а ово из разлога што исти садржи усаглашени реакредитациони став већине чланова Комисије односно четири члана од укупно пет, те будући да је Комисија састављена од стручњака признатих професионалних референци, који су својим знањем и искуством спровели одговарајућу и свеобухватну оцјену квалитета рада предметне установе и основних студијских програма који се изводе на тој установи.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и налаза четири члана експертске Комисије исказаних у предметном Извјештају, Агенција је усвојила захтјев за реакредитацију установе и одобрила издавање сертификата о реакредитацији Факултету за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар, у трајању од три године од дана доношења овог рјешења, уз обавезну накнадну контролу (follow-up) у року од двије године од дана достављања Акционог плана Агенцији и под условом да установа у року дефинисаном Правилима о поступку реакредитације установе високог образовања достави Агенцији доказе о реализацији препорука из Извјештаја о реакредитацији. Агенција је приликом доношења коначне одлуке цијенила и наводе предсједника Комисије, а чије издвојено мишљење није било од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари. Ово поготово из разлога што и Правилник о условима и поступку додјељивања звања и правима

професора емеритуса Универзитета „Адриатик“ Бар искључује могућност установе и њених организационих јединица да са професорима у звању емеритуса закључују уговоре о раду на пуно радно вријеме, с обзиром да је прописано да се њихова права и обавезе уређују уговором о ангажовању, услијед чега није доказана испуњеност услова из члана 23 став 1 тачка 4 Закона о високом образовању.

У погледу примједби установе и предсједника Комисије у вези са начином спровођења поступка реакредитације, Агенција истиче да је предметни поступак спроведен у складу са позитивним прописима и важећим процедурама, а да одлука већине чланова Комисије одражава досљедну примјену прописаних стандарда и поштовање кључних одредби Закона о високом образовању. Агенција се у овом, као и у свим другим поступцима реакредитације, руководила искључиво начелима законитости, непристрасности, као и једнаког третмана свих установа високог образовања.

Имајући у виду све напријед наведено, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

ПРАВНА ПОУКА: Против овог рјешења може се покренути управни спор код Управног суда Црне Горе у року од 20 дана од дана пријема истог.

Прилог: Извјештај експертске Комисије, издвојено мишљење члана Комисије и сертификат о реакредитацији

ДИРЕКТОР

Горан Даниловић

Достављено:

- Факултету за поморство и туризам - Бар, Универзитета „Адриатик“ Бар;
- Архиви;
- а/а.

